

Antropologie vizuální kultury

Rekapitulace témat - zkušební otázky

- 1) Vizuální kultura – základní definice /prezentace VK 01/
 - a) rozdíl mezi pojmy výtvarné umění a vizuální kultura
 - b) teorie vizuální kultury: předmět a metody
 - c) rozšiřování předmětu dějin umění v 19. a 20. století
 - d) formy reflexe vizuální kultury
 - e) výtvarná díla reprodukována na snímcích 9-13

- 2) Vizuální kultura – proměny paradigmatu /prezentace VK 02/
 - a) tři ideje obrazové racionality dle A. Gehlena
 - b) tři způsoby vizuální reprezentace reality dle N. Mirzoeffa
 - c) vztah umění ke skutečnosti dle A. Schopenhauera, F. Nietzscheho a K. Fiedlera
 - d) vizuální reprezentace skutečnosti u W. Benjamina a G. Anderse
 - e) Arthur C. Danto: svět umění jako „svět interpretovaných věcí“.
 - f) teoretická reflexe proměn zobrazení – od impresionismu po secesi
 - g) proměny statutu umění kolem roku 1900 – vlastní interpretace Vídeňské secese

- 3) Vizuální kultura – proměny paradigmatu, dokončení /prezentace VK 03/
 - a) teorie mimesis
 - b) odlišení zobrazení a obrazu
 - c) teoretická reflexe proměn zobrazení – expresionismus, kubismus, abstrakce
 - d) modernistický formalismus C. Greenberga
 - e) konceptuální umění – díla reprodukována na snímcích 19-22
 - f) genealogie umění modernismu
 - g) „tradice v novém“, tvorba po domnělém konci umění – snímky 25-31

- 4) "Vizuální jazyk" a nonverbální komunikace /prezentace VK 04/
 - a) obrazová písma
 - b) formy nonverbální komunikace
 - c) obřadná gesta v křesťanství a buddhismu, výsměšná gesta
 - d) využití gest v malířství a sochařství – snímky 7, 11
 - e) Warburgův obrazový atlas Mnemosyné

- 5) Zobrazení a percepce /prezentace VK 05/
 - a) definice perspektivy, uplatnění euklidovské perspektivy ve výtvarném umění, k tomu: výtvarná díla na snímcích 4-6, 8-12
 - b) perspektiva jako symbolická forma, různé druhy perspektivy
 - c) atmosférická perspektiva, anamorfóza
 - d) perspektivní iluze
 - e) optické iluze a jejich uplatnění ve výtvarném umění

- 6) Nauka o barvách /prezentace VK 06/
 - a) empirické dělení barev (odstín, sytost, světlost), barevná koule Ph. O. Rungeho, primární, druhotné a terciární barvy
 - b) nauka o barvách od antiky po 19. století
 - c) paobraz a simultánní kontrast
 - d) Umění barvy J. Ittena, barevné kontrasty
 - e) analogie kolorismu a hudby – snímky 31-33

- 7) Teorie fotografického obrazu /prezentace VK 07/
- co je fotografie, počátky fotografie, rozlišení daguerrotypie / negativ-positiv
 - princip camery obscury
 - fotogenie a dva přístupy k jejímu dosažení
 - fotografie soutěží s malířstvím, malířství soutěží s fotografií – snímky 12-18
 - fotožurnalismus a jeho dekonstrukce (Robert Frank)
 - fotografie a skutečnost
 - intermediální obrazy – snímky 31-35
 - teorie fotografie dle W. Benjamina
 - teorie fotografie dle S. Sontagové
- 8) Tělesnost, pohlaví a rod /prezentace VK 08/
- vztah médium – obraz – tělo dle Obrazové antropologie H. Beltinga
 - současná polemika proti obrazům
 - role zraku u F. X. Šaldy, B. Markalouse a F. Kovárny
 - „nahá Pravda“ – alétheia – nuda veritas
 - feministické přístupy k vizuální kultuře
- 9) Teorie architektury a urbanismu /prezentace VK 09/
- Vitruvius
 - teorie architektury v renesanční Itálii
 - otázky stylu v německé teorii architektury 19. století (G. Semper)
 - teorie urbanismu na přelomu 19. a 20. stol. (C. Sitte, O. Wagner, E. Howard)
 - architektura a design modernismu (Le Corbusier)
 - postmodernismus v architektuře (R. Venturi, Ch. Jencks)
 - fenomenologie bydlení (M. Heidegger)
- 10) „Vysoké a nízké“ ve vizuální kultuře /prezentace VK 10/
- vznešené jako filosofická a estetická kategorie
 - posvátný prostor a podoby numinózního (R. Otto, M. Eliade)
 - periferní oblasti výtvarné kultury (*Nejskromnější umění* J. Čapka)
 - „akademismus avantgard“ (J. Chaloupecký)
 - pop art a příbuzné tendence v postmoderně – díla na snímcích 20-26
 - „preventivní kýč“ (R. Scruton)

Předmětem kolokvia jsou rovněž některá díla reprodukováná v prezentacích, zejména ta, která jsou zdůrazněna v této rekapitulaci, ať už explicitně (uvedením čísel snímků), nebo implicitně (skrže odrážku odkazující na téma).

Další otázky se vztahují k následujícím textům, jejichž scany budou vloženy do ISu:

František Kůst, Estetická role nových médií, in: *Možnosti vizuálních studií. Obrazy – texty – interpretace*. Eds. Marta Filipová – Matthew Rampley. Brno 2007, s. 111-134.

Jacques Aumont, *Obraz*, kap. 2, Podíl pozorovatele. Praha 2005, s. 73-133.